

ELOFIZETÉS
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 180 Lei.
 Fél évre ... 90 Lei.
 Egy negyed évre 45 Lei.
 Egy hóra ... 15 Lei.

Nyitási költségek megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZAKMAISZTÓSÉG
 Aradi és csanádi egyesül vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 102.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Résvény Társaság.
 Bulevardul Regele Ferdi nand L. (József főh.-ut 22-
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1921.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, február 11.

Dresszura a bécsi expresszen.

Az utazó közönség ma súlyos dresszura alatt áll. Nap-nap után új, egymásnak ellentmondó intézkedések születnek és a vasutra kényszerült szegény polgár ma-holnap azt sem tudja, hogy fiú-e vagy leány? A bécsi expresszre kezdetben csak három város állomása adhatott ki jegyet. Ezt megváltoztatták, aztán megint visszaállították. A jegyek árát a múlt hétig le lehetett róni leiben is, néhány nappal ezelőtt rendelet jött, hogy ezután csak francia francban. Tegnapig Aradon is lehetett jegyet váltani Bécs felé, de hogy nagyobb legyen a zűrzavar, ma szigorú ukáz érkezett, hogy aki ezután Aradról el akar utazni, annak *nyolc nappal előbb válaszos táviratot kell küldeni a bucurestii menetjegyirodához* s ott állapítják meg, hogy *mikor és melyik vonattal utazhat az illető.* Az utazás könnyítését várjuk a vasutak vezetőségétől, nem pedig a közönség idegeire menő folytonos dresszurát.

Ma a bucurestii vasutigazgatóság rendelete érkezett az aradi üzletvezetőséghez, hogy Bucures-tiben menetjegyirodát állítottak fel és kizárólag ez jogosult a Magyarországra szóló jegyek kiadására. Nyolc nappal előbb kell az utazni szándékozónak táviratilag a menetjegyirodához fordulni. Az iroda ugyancsak távirati uton fogja tudatni az érdeklődővel, hogy mely napon milyen kocsiiban utazhat és hányas számú jegy áll rendelkezésére. A távirat díja tíz lei. A Bucuresti felé irányuló forgalomnál az *aradi* jegyiroda is adhat ki tíz jegyet, amelyek az állomásfőnöknél jegyezhetők elő. Azonban, ha Békéscsaba állomásfőnöksége azt jelenti, hogy több üres hely van a vonaton, úgy több jegyet is adhatnak az aradi közönségnek.

A postai alkalmazottak

fizetésrendezése.

BUCURESTI. A hivatalos lap minisztertanácsi határozatot közöl, amely felhatalmazza a közlekedésügyi minisztert, hogy az erdélyi és bukovinai postai, távirat- és telefontársaságokat a királyságbeli szervezeti törvényben előírt fizetési osztályokba és fokozatokba ossza be s Erdély és Bukovina postatisztruiselőit ugyanazzal a jogokkal ruházza fel, mint amilyenek a királyságbelieket megilletik.

Ausztriát megszállják.

PRAGA. A bécsi francia ügyvivő hosszasan tanácskozott Mayr osztrák birodalmi kancellárral s a tanácskozás során sejtetni engedte, hogy ha keresztül akarja vinni Ausztriának Németországhoz való csatlakozását, igen könnyen bekövetkezhetik, hogy Bécsset cseh katonaság, Karinthiát pedig jugoszláv katonaság szállja meg.

BÉCS. Mayr kancellár az alkotmányjogi bizottság ülésén je-

lentést tett a Németországhoz való csatlakozás állásáról. Bizalmas parlamenti körökben hírlik, hogy újabb tilalom érkezett a csatlakozásra vonatkozólag. *Állítólag az antant részéről represszáliákkal fenyegetnek, ha Ausztria kimondja a csatlakozást Németországhoz. A represszáliák katonai természetűek, amennyiben Bécsset cseh csapatok, Karinthiát pedig Jugoszláv csapatok szállják meg.*

Aradi vagyonok magyarországi adója.

(Egy aradi pénzember nyilatkozata.)

Hegedüs Lóránt magyar pénzügyminiszter — mint Budapestről jelentik — rendeletet adott ki arról, hogy amíg a szomszédos államokkal, amelyekhez volt magyar területek csatlakoztak, viszonyossági szerződéseket nem köthet, a maga részéről kész a kétszeres megadóztatásokat megszüntetni azon állammal szemben, amely viszont a maga részéről nem adóztatja meg az olyan jövedelmeket, amelyek a megmaradt magyar területekről származnak, és nem adóztatja meg ama vagyonokat, amelyek a megmaradt magyar területeken vannak. A nyilvános számadásokra kötelezett vállalatoknál esetenként külön határoznak. A vagyonváltásról szóló törvény már elkészült. A törvény magában foglalja a betétek zárolását, a részvénytársaságok vagyonváltását és a külföldi értékek és valuták zárolására vonatkozó intézkedéseket.

A törvény szerint csak a százezer koronán felüli betétekből vesznek el 20 százalékot, 1000 koronáig nem esnek zárolás alá a betétek és 50000 koronáig 10 százalékot vesznek el. A vagyonvált-

ságból kizárólag az államadósságok kamatait törlesztik.

A magyar pénzügyminiszter legújabb rendeletének első része igen fontos és főként Aradot érdeklő nagy mértékben, mert aradi vállalatoknak és magánosoknak Magyarországon tekintélyes vagyonuk van, viszont magyarországi vállalatok és magánosok Aradon bírnak ingatlanokkal és ingó vagyonnal. Felkerestünk egy aradi pénzügyi tekintélyt, aki a következőket mondotta:

— Ugy tudom, hogy a román és magyar kormány között nem történt meg egyezés arra nézve, hogy Románia nem adóztatja meg a Magyarországból származó jövedelmeket és hogy nem adóztatja meg a magyar területen maradt vagyonokat, amelyeknek tulajdonosai román területen laknak. Kívánatos volna, ha a bucurestii kormány az állam polgárainak érdekében megkötne a viszonyossági szerződést, mert ellenkező esetben román állampolgárok oly lehetetlen helyzetbe kerülnek, hogy a kétszeres megadóztatás révén vagyonuk és jövedelmük jelentékeny részét elvesztik.

Németország leszerel.

BERLIN. Hivatalosan jelentik: A német kormánynak az az álláspontja, hogy a lefegyverzési követelések teljesíthetők, ellenben a jóvátételi követeléseket nem lehet teljesíteni.

MÜNCHEN. A bajor országgyűlés szociáldemokrata pártja azt hiszi, hogy a bajor kormány a birodalmi kormánynak a népszerűség fenntartására vonatkozó kívánásaiban engedni fog.

NEWYORK. Harding elnök a kongresszushoz küldendő első üzenetében Knock javaslatának elfogadását kívánja, amely szerint az Unió mondja ki, hogy az Egyesült Államok Németországgal és Ausztriával való hadiállapota végleg megszűnt. Ezután tárgyalásokat fognak kezdeni az amerikai-német kereskedelmi szerződések megkötésére.

Jelentés a párisi konferenciáról

ROMA. Sforza herceg, az olasz külügyminiszter a szenátusban beszámolt a párisi konferenciáról. A Német Birodalom fizetőképességével összhangba hozandó — mondotta a külügyminiszter — a kártérítési összeg. Amíg Németország gazdasági virágzásához mutat közeledést, addig pénzügyei napról-napra rosszabbodnak, úgy, hogy a legrosszabtól kell félni. A párisi konferencián Olaszország azt követelte, hogy a londoni konferenciára hívjanak meg német szakértőket is. Ausztria hajain — folytatta Sforza herceg — csak nemzetközi eszközökkel lehet segíteni. A szövetségesek még február hónapban megszervezik a segítő akciót.

Zűrzavar a bonok körül.

A város közönsége most igazán nem tudja, hogy hányadán van a bonok beváltásával. Eltekintve a beváltási terminus gyakori kitolásától, legutóbb olyan hírek is terjedtek el, hogy a 40 százalékos bonokat nem Aradon, hanem Oradeamarén (Nagyváradon) fogják beváltani. Ez a hír érthető nyugtalanságot keltett, mert hiszen nem mindenki van abban a helyzetben, hogy néhány száz leít kitevő bonja beváltásáért, amikor még az adótartozást is levonják, Oradeamarera (Nagyváradra) utazzék és bonjára még tekintélyes összeget ráfizessen az utiköltség és egyéb kiadások révén.

Margiteanu Titus pénzügyigazgatóhoz fordultunk felvilágosításért és megnyugtatót s ezt meg is kaptuk a pénzügyigazgatókövetkező nyilatkozatában:

— A bonok beváltása feltétlenül Aradon fog megtörténni. Most folytatott tárgyalásokat Nastával, a Banca Nationala igazgatójával és az illetékes tényezőkkel a bonok beváltásáról és már minden előkészületet megteszünk. Kellő intézkedés történik arra nézve is, hogy az igazolt többletek beváltása is Aradon történjék.

A bonok beváltása ügyében kérdést intéztünk Nastához, a Banca Nationala igazgatójához, aki kijelentette, hogy amikor a korona beváltása alkalmával a 60 százalékos Aradon fizették ki, névetséges arra gondolni, hogy a 40 százalékos kiizetése ne Aradon történjék.

A magyar politika hírei.

BUDAPEST. Gróf Andrassy Gyula elöb megvária a kereszténypart állásfoglalását s azután fog határozni állásfoglalásáról. Andrassy a kereszténypartban csak úgy vállal vezetőserepet, ha a pártvezetőség megválasztásánál lehetővé válik programjának megvalósítása. Ebben az esetben gróf Apponyi Albert is belép a kereszténypartba.

BUDAPEST. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter kijelentette tudósítónk előtt, hogy a repatriált tisztviselőket és a leszerelő tiszteket pénzügyi szolgálatra alkalmazza. Takarékoság szempontjából a baloldali kormánybiztosságot megszüntette, ellenben több nélkülözhetetlen lemondott államtitkárt vissza fognak helyezni.

BUDAPEST. Gróf Teleki Pál miniszterelnök ma a disszidensekkel, azután Rakovszky István házelnökkel tanácskozott. Hírlik, hogy az illésszakot a válság elintézéséig berekesztik.

BUDAPEST. Gróf Teleki Pál miniszterelnökről úgy tudják, hogy mint pártonkívüli politikus vezeti az ország ügyeit.

Incidens Jorga és Cuza között.

A parlament február 7-iki ülésén, amikor az idegenek ellenőrzésére vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalták, Jorga is felszólt és kritizálta a javaslatot. Cuza közbeszólt, amit Jorga magára nézve sértőnek talált és éles szavakban adott kifejezést annak, hogy az elnök nem akadályozza meg Cuzát és pártját a méltóságával össze nem illő viselkedése miatt. Miután elégtételt nem kapott, dühösen elhagyta az üléstermet. Imbroane elnök szólalt fel ezután s a következőket mondotta:

— Habár fiatalabb vagyok, mégis kötelességemnek tartom felhívni a képviselőket, hogy tartózkodjanak a személyes kérdésektől és egyben felkérem Cuza képviselőt, hogy magyarázza meg szavait.

Cuza válaszában kijelentette, hogy amíg Jorga nem volt az ülés teremben, nyugodtan dolgozott a parlament, de amióta ott van, nem lehet dolgozni. Ebben a pillanatban lépett be ismét a terembe Jorga és elfoglalta helyét. A képviselők egyrésze hangosan követelte, hogy Cuzát utasítsák rendre. Nagy kavargás támadt, mire az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Az ülés újbóli megnyitása után az elnök sajnálkozását fejezte ki, hogy ilyen incidensek fordulnak elő és kérdést intézett Jorgához, hogy Cuza szavai által saját személyében érzi-e magát megsértve, vagy azokat csupán a Ház méltóságára tartja sértőnek. Jorga kijelentette, hogy saját személyében sértve nem érzi magát és amennyiben a Ház a maga részéről szintén nem érzi magát sértve Cuza szavai által, úgy kéri az incidenst elintéztnek tekinteni.

Aradiak budapesti pumpolói.

(Egy volt aradi ember szélhámoságai.)

A magyar fővárosban könnyű és gondtalan megélhetésnek egész új speciése fejlődött ki. Aradról elszármazott munkanélküli emberek felkutatják azokat a jómódú aradiakat, akik üzleti ügyeik lebonyolítása végett tartózkodnak Budapesten és a leglehetősebb cimeken megpumpolják őket. Ma hazaérkezett Budapestről Máthé Mór, aradi vállalkozó, aki nagyon érdekelt dolgot mondott el arról, hogy az existencia nélküli emberek hogyan környékezik meg Budapesten az aradiakat. Máthé elmondotta, hogy a napokban szállójába egy hordár egy levelet hozott, amelyben az állott, hogy küldjön a hordár útján 500 leit, mert a levél írójának télikabátját, arany óráját és pénztárcáját ellopták és annyi pénze sincs, hogy Aradon lakó édesapjához táviratozzon. A levél alá Funkelstein József neve volt írva. Máthé Mórnak feltűnt, hogy a jól szitált Funkelstein József kér tőle kölcsönt, feltűnt neki ez annál is inkább, mert biztos tudomása volt arról, hogy Funkelstein József tekintélyes összeggel külföldön tartózkodik. Megkérdezte tehát a

hordártól, hogy a levél küldője hol tartózkodik. Amikor megtudta, hogy a levél írója a Gerbeaudban várja a pénzt, azt izente vizsza, hogy fáradjon el hozzá személyesen. Ujabb levél érkezett, amelyben az állítólagos Funkelstein József azt írta, hogy nem tud kimozdulni a Gerbeaudból, mert nincs télikabátja. Máthénak igen gyanús volt a dolog és a pénzt nem küldötte el. Később kiderült, hogy a levelet nem Funkelstein József írta, aki tényleg külföldön tartózkodik, hanem egy Aradról elszármazott fiatalember aki a szállók portásainál állandóan érdeklődik jómódú aradiak iránt. Hasonló levelet kapott Stein Zsigmond, az Aradi Polgári Takarékpénztár igazgatója is. A levelet Lengyel Lőrinc butorgyáros fia nevében írták hozzá és benne 500 leit kértek. Miután Stein Zsigmond tudta, hogy Lengyel Lőrinc fia Zürichben tartózkodik, a pénzt nem küldte el. Ellenben Lukács István nem volt ily elővigyázatos és 1000 lei kölcsönt adott a pumpolónak, aki ugyancsak más nevére levélben kérte a pénzt.

A Marta ajánlata az autobus közlekedésre.

Az Aradi Közlöny cikke, amelyben rámutatott arra, hogy Arad városa csak úgy védheti meg érdekeit, ha a közlekedés lebonyolítására nemcsak egy vállalatot, hanem több vállalatot kér ajánlatot, élénk visszhangot keltett. Hogy mennyire helyes volt az Aradi Közlöny állásfoglalása, nems bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy Molnár László, a Martagyár igazgatója ma megjelent dr. Robu János polgármesternél és bejelentette, hogy a Martagyár is ajánlatot tesz a közúti közlekedésnek autobuszokkal való lebonyolítására. A polgármester örömmel fogadta a bejelentést. Valószínűnek tartjuk, hogy a város még máshonnan is fog ajánlatokat kapni s akkor a város vezetősége a város érdekeit szem előtt tartva azt az ajánlatot fogadhatja el, amely leginkább megfelel. Kíváncsi volna, ha a város minél szélesebb körben publikálná, hogy a közúti forgalmat autobuszokkal akarja lebonyolítani.

A kulturpalota átvétele.

A kulturpalota újonnan megalakított felügyelő-bizottsága tegnap délután tartotta első ülését. Robu János dr. polgármester elnöklésével a Kulturpalota olvasótermében. A bizottság főleg azt a kérdést tárgyalta, hogy miképpen vegye át az új igazgató, Nichi László dr. a Kulturpalotát, Olasz Pál dr. távozó igazgatótól. A bizottság Nichi László dr. mellé egy átvevő bizottságot küldött ki az átvétel végrehajtására. A bizottságnak Botis Tivadar dr., Crisan Ascaniu

gimnáziumi igazgató, Jonescu tanár és Mihulin Miklós lettek a tagjai. A bizottság az átvételt már holnap megkezdi és ezután a Kulturpalota ügyeit Nichi László dr. fogja intézni. A felügyelő-bizottság a Kulturpalota termeinek díjait is felemelte. A nagyterem eddigi díja 150 lei volt, míg ezentúl 300 lei lesz, amihez hozzájön a világítás és a takarítás díja, ami szintén 300 leit tesz ki. A kisterem használati díját a bizottság száz leire emelte fel.

Millió család.

BÉCS. A hadsereg intézőségénél a napokban 1 millió korona család következett el. A tettes a millió korona készpénzt elszakasztotta és eltűnt. A Rossauer kaszában működik a munkásközvetítő hivatal, amely olyan embereket is foglalkoztat, akiket a hadseregből elbocsátottak, mindaddig, amíg más munkát kapnak. Ezeket az embereket ez a munkásközvetítő fizeti. A fizetés mindig szombaton történik. Az előző pénteken egy tiszt általános meghatalmazással a hadvezetőség likvidátori hivatalában megjelenik, hogy az összegeket felvegye. A tiszt mindig magával hozza a felhatalmazást, a likvidátori hivatal csekket ad át az osztrák-magyar bankhoz, ahol a tiszt a kiutalt összeget felveszi. Az elmúlt pénteken a munkásközvetítő hivatal felhívták telefonon és egy férfinag azt mondotta, hogy a hadvezetőség likvidatúrája beszél. Az illető telefonutasítást adott le, amely szerint a munkásközvetítő részére szükséges pénzt aznap nem lehet felvenni, mert új kontót kellett nyitni és ezért az osztrák-magyar bankra szóló csekk kiállítása késedelmet szenved. Ezért a csekket egy nappal később kell felvenni a hadvezetőségénél s azután a banknál beváltani. Az illető telefonon Schwartz főszámvevőnek mutat-

kozott be. A telefonbeszélgetés után nemsokára a hadvezetőségénél egy fiatalember jelent meg az új védősereg szabályszerű hadnagyi uniformisában. Horn Ervin hadnagynak mutatkozott be, s bemutatatta meghatalmazását, amely szerint jogosítva van a pénzfelvételére. Az intendáns egy millió koronáról szóló csekket állított ki. A fiatalember innen az osztrák-magyar bank épületéhez hajtatott. A bank pénztáránál bemutatatta a szabályszerűen kiállított valódi csekket és kifizették neki az 1 millió koronát. A pénzzel az állítólagos hadnagyt eltávoztott és azóta nyoma veszett. Amikor később a hadvezetőség és a munkásközvetítő hivatal érintkezésbe léptek egymással és érdeklődtek az esedékes összeg kifizetésének halogatása iránt, kiderült a család. Nyomban megtették a feljelentést a rendőrigazgatóságon. Nyilvánvaló, hogy a csalást a viszonyokkal teljesen ismerős ember követte el.

A kiknek jelentkezni kell.

A repatriáló hivatal közli, hogy a legközelebbi repatriáló vonathoz március 1-ig lehet jelentkezni. Február 25-től március 1-ig a repatriáló hivatal csak kivételes esetekben fogad el jelentkezéseket. A legközelebbi vonat indulására vonatkozólag lapunk mai számában már írtunk. Egyben közli a repatriáló hivatal, hogy azoknak a hadköteleseknek ügyét, akik repatriálásra jelentkeztek, de repatriáló utlevelüket nem váltották ki és nem utaztak el, áttette a rendőrséghez, a vidékiekét pedig az illetékes esendőrsőkhöz. Ezeknek az ügye most kizárólag a hatóságokhoz tartozik. — A hivatal felhívja a következőket, hogy pontos lakeimeik megállapítása végett haladéktalanul jelentkezzenek a repatriáló hivatalban: Rózsa Károly, Ányos Erzsébet, Kaszás Péter, Hamburger Kornél, Jakab Miklós, Werner Sándor, Kohn Lipótné, Kornea Adám, Grosz József, Meszner Lipót, Maresch Ferenc, Szeifert Jakab, Szilágyi Károly, Klauzner Vilmos, Deutsch Rezső, Schultz Mária, Csermák János, Rosenthal Leon, Zagoni István, Salamon Sándor, Leichtmann Samu, Szücs Sándorné, Kohn Mór, Hofmann Matild, Rosenberg Herman, Stern Lajos, Hermann Antal, özv. Hermann Gyuláné, Kraft Vendel, Szilágyi Péter, Mendasek Berta, Milei Ferenc, Wolf József, Dragics Mártonné, Kovács Jánosné.

Irodalom és művészet.

* Molnár-premiér Bécsben. Bécs, A Burgszínházban legközelebb bemutatják Molnár Ferenc legújabb színművét, a Hattyút. A premiér iránt az osztrák fővárosban nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Diákok műkedvelő előadása. Az aradi műkedvelő diákok e hó 13-án délután 4 órakor a Modern Kabaré helyiségében nagyszabású műkedvelői előadást rendeznek. A műsoron táncok, monológok, énekszámok és két egyfelvonásos színdarab szerepelnek.

Magyar irano.

(Jankovich Béla volt miniszter nyilatkozata.)

BÉCS. A Tisza-kormány volt közoktatásügyi minisztere, Jankovich Béla a budapesti tudományegyetem nemzetgazdaságtani tanára Magyarország pénzügyi problémáiról a következő kijelentést tette a Die Börse munkatársai előtt:

— Mielőtt valamihez hozzáfognánk, okvetlenül tudnunk kell, hogy a békeszerződés értelmében milyen újabb adósságokat kell magunkra vennünk. Amint ezt megtudjuk, szisztematikus tervet kell készítenünk az ország gazdasági egyensúlyának helyreállítására. Mindenekelőtt sok teherrel kell megszabadulnunk, főként az improduktív kiadásokat kell megszüntetni. Mindenekelőtt a valuta szabályozása a legfontosabb teendő. A valuta rendezésének módja abban rejlik, hogy a nagy állami terhekből nemmit bír el a magánvagyon. Külföldi adósságaink, a boros kiadásaink és az azóta felgyülemlett adósságaink oly nagyok, hogy alig lehet elérni, hogy pénzünk régi értékének akárcsak felét is elérhessük. Nincs példa rá, hogy elértéktelenedett valutát helyre lehessen állítani. A helyzet javítására véleményem szerint legalkalmasabb az, ha új pénzegységet létesítünk. Legalkalmasabb volna valamelyik nemzetközi pénzegységre, például a franc-ra átállni. Hiszen a franc értéke csak alig néhány százalékkal jobb, mint a régi koronáé volt. De ebben az esetben is csak akkor javul a pénzünk, ha külföldi kölcsön révén beszerezhetjük azt az aranykészletet, amelyre valutánk helyreállítása céljából okvetlenül szükségünk van.

— Magyarországon 12 milliárd értékű bankjegyet van forgalomban. Ez a 12 milliárd huszadrészére átszámítva meg fog felelni 600 millió francnak. A normális aranyfedezetre 240 aranyfranc elegendő lenne. Ilyen összegű külföldi kölcsön segíthetne rajtunk. A valuta rendezés következménye az ár- és esés volna, mint ahogy 1881-ben történt és akkor a drágaság is csökkenni fog, amely a pénz elértéktelenedése következtében emelkedett oly magasra.

Ezredesből kereskedő.

A magyar középosztály nyomorúságos helyzetét mi sem jellemzi jobban, mint a következő Budapestről érkezett jelentés: Paczor Győző ezredes és Persián Ádám volt miniszteri tanácsos export-import üzletre kértek igazolványt. Özvegy Ferry Oszkárné a kommunál alatt meggyilkolt esendő ezredes özvegye háztartási cikkek eladására. Molnár Viktor államtitkár özvegye export-import üzletre. Székely Béla volt százados pedig terményüzletre kért igazolványt.

Szük a közkórház.

A város közigazgatási bizottságügyi viszonyokról. A jelentés dr. Robu János polgármesteről kiemelt, hogy január hónapban elnöklésével ma délután tartotta 104 halálozás történt. Bejelentette a rendes havi ülését. Az ülés elején a főorvos, hogy a közkórházban a polgármester bejelentette, hogy venerális és elmebeteg osztálya Radu Pancu prefektus közbejött annyira tulzsúfolt, hogy az újabb akadály miatt az ülésen nem vehet részt. Majd felolvasta dr. Molnár, a szembetegeknek pedig a közkórházban nincs osztályuk, ezért lett, amelyben bejelentette távozáskérésüket ezeket Timisoarara küldeni. Arra kérte sőt és amelyben meleg hangon (Temesvárra) küldeni. Arra kérte mondott búcsút a közigazgatási bizottságot, hasson oda, hogy a bizottságnak, amely nehéz munkájában támogatta. Zima Tibor sőt és hogy egy személyzeti indítványára a bizottság elhatározta, hogy jegyzőkönyvben öröklés helyettes polgármester kéri meg a távozó prefektus érdeklődésére a bizottság elhatározta, hogy feliratban megkeresi a megküldi neki. Zima Tibor szóval közegészségügyi miniszteriumot, tette, hogy azelőtt a rendőrség is intézkedik, hogy a közkórház ki- képviseltette magát a közigazgatási bizottságban, mióta azonban a rendőrséget államosították, a bizottság megkeresi a vármegye képviselője. A polgármester gyűlésre azt a felvilágosítást adta, támogassa az akciót. Végül dr. Robu János polgármester bejelentette, hogy a bizottság tagjai az ügyben nem vesznek részt megkeresi az államrendőrséget, a tanácskozáson és távollmaradásukat nem igazolják. A bizottság elhatározta, hogy felszólítja a tagokat, hogy távollmaradásukat segí és állami tamitok átadását mindenkor igazolják és lehetőleg egységesítették. Dr. Tisch Mór teljes számban jelenjenek meg az ülésen.

Felmentett vőgyilkos.

(A mondorlaki gyilkosság a bíróság előtt.)

A ma délelőtti törvényszéki tárgyaláson egy feltűnően jól öltözött bestiális külsejű asszony ült a vádlottak padján. Özv. Antiné, aki a legravaszabb és legkegyetlenebb módon gyilkolta meg az általa felbérelt Boár György segítségével leányának férjét. Grozdi Lázárt. A rendőrségen Gritta Ovidiu rendőrprefektus előtt már beismerő vallomást tett. Töredelmesen bevallotta, hogy ő ölte meg a vejét, mert rosszul élt a leányával. A leány mindössze tizenöt éves volt, mikor hozzá ment a tizennyolc esztendő Grozdihoz, dacára az ő ellenzésének. A férfit sokat ivott és verte a leányát. Ő nem tudta nézni kis leányának szenvedését. Most a törvény előtt már megbánta a beismerését és mindent letagadott. Nem tud semmiről semmit a rendőrségen veréssel kényszerítették a vallomásra. Ez az állítás azonban a későbbi tanúvallomások során megdőlt.

Az első tanú Thoma rendőrmester volt. Elmondta, hogy még április hónapban jelentés érkezett a szabadkőmives páholyban lévő rendőrtanyára, hogy a Maroson egy holttest uszik lefelé. Azonnal biciklire ült és kiment a Marospartra. A hullát akkor már kifogták és a téglagyár melletti partra tették. Ösze volt láncolva

államrendőrségi detektívet is, mint tanút hallgatták ki. Megesküldött arra, hogy a vádlottat nem bántalmazta. Elmondta, hogy a vizsgálat során kiderült, hogy Antinék az egész fahé előtt azt híresztelték, hogy Grozdi Amerikába ment, sőt még a meggyilkolt apja is ezt hitte. A büntetőket is behozták. Bittó József táblabíró az előrehaladott időre való tekintettel, a tárgyalást délután háromig felfüggesztette.

A bíróság délután három órákor nagy érdeklődés mellett folytatta a tárgyalást. A bizonyítási eljárás a késő esti órákig tartott. Dr. Ficker Károly ügyész vádbeszédében megmásítja a vádiratot, amennyiben nem emberölés, hanem súlyos testi sértésből származó haláleset büntetéseben emel vádat. Dr. Ispravnik Széver hosszú védőbeszédében lendületes szavakban bizonyította a vádlott ártatlanságát. A bíróság a védőbeszéd után meghozta az ítéletet, amely szerint az asszonyt felmentette. Indoklásában elmondja a bíróság, hogy a gyilkosság tényét nem látta bizonyosodottnak és különben is ha a gyilkosságot ő követte volna el, akkor is az önvédelem, de legrosszabb esetben a halálos félelem hatása alatt követte el tettét.

LEGUJABB.

(Lenin, a mérsékelt.) Paris. Lenin a mérsékelt politikára tért egy kövekkel telt zsákba varrva, Trockijjal és a Bucharin-csoporttal szemben. A Pravda szerint a kommunista végrehajtó bizottság 22 szóval kilenc ellen Lenint támogatja.

(Templomfosztogatók.) Megírtuk, hogy a veszprémi templomban betörték és kifosztották. Most arról érkezik jelentés, hogy a dunántúli templomokat egy szervezett banda fosztogatja. A rablóbanda egyik tettesét már elfogták, a többinek pedig a nyomozó hatóságok már nyomában vannak.

(A színésznő kártyabartlangja.) Budapest. Szalay Gizella színésznő a lakásán előkelő hölgyeket és urakat fogadott, akik a hajnali órákig magas összegekben házárdjátékokat játszottak. A rendőrség leleplezte a színésznő kártyabartlangját s ezért a bíróság Szalay Gizellát 50 napi elzárásra ítélte.

(Lengyelország elnöke csak Nem tudott semmit a dologról. Mikatollkus lehet.) Varsó. A lengyel parlament az új alkotmányról szóló egy öreg ember. Grozdi Lázár-ló törvény vitájánál elfogadta azt, hogy az édesapja állandóan közgyel bekiáltott és kérte a bíróságot, hogy ne adjon hitelt ennek az tolikus vallásu lehet.

(Amerika intelme.) Washington. Az Egyesült-Államok kormányja kijelentette, hogy amerikai katonái csak saját veszélyükre léphetnek összeköttetésbe ügyészség foglya. Mihai Száva Szovjetországgal. A kor-

mány hivatalosan nem támogatja a kereskedőket, mert az orosz kormány a külkereskedelmi forgalomhoz szükséges aranyat törvénytelen úton szerezte.

(Felüggesztették a magyar vasutasszövetséget.) Budapest. A belügyminiszter a magyar vasúti alkalmazottak országos szövetségét beszüntette, mert megállapítást nyert, hogy a szövetség a feltehetőleg, a keresztény, vallás és a polgárság ellen izgatott.

(A budapest-szabaddai vasúti forgalom.) Róma. A Tribuna fenntartással közli azt az értesülést, hogy a szerb kormánnyal történt megállapodás szerint a budapest-szabaddai vasúti forgalom február 12-én megindul.

(Megszakadtak a lengyel-orosz tárgyalások.) Moszkva. A rigai békétárgyalások a pénzügyi kérdések tekintetében holtpontra jutottak.

HIREK

A nagybőjtben nem lesz zene.

A polgármesteri hivatalhoz a vallás- és közoktatási minisztériumtól ma rendelet érkezett, amelynek értelmében a görögkeleti nagybőjt első-három napján: hétfőn, kedden és szombaton, azután az egész nagyhétben, virágvasárnaptól húsvétig minden nyilvános helyiség, este zárva tartandó. Látványos előadások megtartása, továbbá zene nyilvános helyiségekben ezeken a napokon betiltandó.

Berkesztették a magyar nemzetgyűlést Budapest. A nemzetgyűlés mai ülésén fololvasták Horty kormányzó leiratát, amellyel az ülésszakot berkesztik. A kormány előterjesztésére a Ház tisztekarát újból megválasztották. Az ülés ezzel véget ért.

Kuropatkin meghalt. Berlin. Moszkvából érkezett jelentés szerint Kuropatkin orosz tábornok az orosz-japán háborúban az orosz hadsereg főparancsnoka, 70 éves korában Moszkvában meghalt.

Amerika leszerel. Washington. Az Egyesült Államok szenátusa Wilson volt elnök véloja eljérére elfogadta azt javaslatot, amely szerint a hadsereg létszámát 175.000 emberre csökkentik.

A CFR. villamosítása. A CFR villamosítása ügyében a közlekedésügyi minisztérium egy bizottságot küldött Párisba, hogy tárgyaljon az ottani nagykereskedőkkel.

Az aradi rendőrség felülvizsgálása. Dr. Lyuba Valér kerületi rendőrprefektus megsemmisítette az aradi rendőrséget és mindenütt a legnagyobb rendet táplálta. Grilla Ovidiu prefektus elött megelégedését fejezte ki a kerületi rendőrprefektus.

Katonai felmentés. Az, akinek fi vére a hadseregben szolgál, feltéve, hogy 6 családfenntartó, kérheti bevonnási idejének az elhalasztását mindaddig, amíg fivéré katonai szolgálatot teljesít.

Házasság. Virág Árpád és Sztojanov Baby házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

A vasúti kocsik világítása. A vasúti kocsikat már korábbi rendeletek alapján világítani kellene, de ennek a rendeletnek a vasutigazgatóság nem tud eleget tenni, mert nem áll elelegendő villanszerelő a rendelkezésére.

A projektus fogadó órái. A városi a bécs-bucuresti nemzetközi gyorsprefekturán hetenként kétszer és pedig vonat közlekedése óta a Simplon-vonatszerdán és szombaton délelőtt 11 órától majdnem teljesen üres. A francia kor-12 óráig fogad. A prefektúra naponta 10 óráig 12 óráig ad a feleknek felvilágosítást.

Ezerháromszáz esküvő. Bécs. Az osztrák főváros farsang utóján ugyan csak többödött a lakodlvas s az általános farsangi hangulat szinte házassági donosok és varrónők adóját tárgyalta dühbe fokozódott az emberekben. Farsang utolsó napján ugyanis Bécsben nem zök: Weisz Adolf 400 lei, Palkovics kevesebb, mint 1300 házasságot kötött. András 600 lei, Leipnicker és Kohn 2000 tek a különböző anyakönyvi hivatalokban.

Lisztkeresztés. Értesítjük a közönséget, hogy a hatósági cikkeket árusító kereskedők átjárnak az új élelmiszertegyek V. számú listaszélyénye ellenében február hó második felére fejadagként 5 kg. lisztet osztunk ki, még pedig 1 kg. liszt és 4 kg. égyörletű lisztet, melynek ára adagonként 23-20 papírzacskó nélkül. Felhívjuk a közönséget, hogy a liszt árát lehetőleg előre fizesse be a kereskedőnél. Felhívjuk az I., II., III., IV. listakerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 14-én, az V., VI., VII. listakerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 17-én a közlekedési hivatalban (Kulturpalotában) jelenjenek meg. Közlekedési hivatal.

Apponyi meglöpték. Budapest. Gróf Apponyi Albert oberhardi birtokáról ruháneműket szállított Budapestre. Amikor a szállítmányt át akarta venni kiderült, hogy az egészet ellopták. A rendőrség az elkövető nyomoizást indított meg.

Pizetés postabélyegeken. Konsztantinopolyt teljesen szorint a török kormány február 1-én pénzügyi tisztviselőit postabélyegekkel és régi bronzérmekkel fizette.

A cár egyik leánya. London. A Times írja: Egyiptomba legközelebb megérkezik a Devanha nevű gőzös, amely Olga orosz nagyhercegnőnek, a cár egyik meggyilkolt leányának és komornájának holttestét hozza. A két holttestet Jekaterinburgban exhumálták és Sanghayba csempészték. Most a cár leányának földi maradványait Palesztinába szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

Kiütéses tifusz a megyében. A megyei orvosi hivatalnak ma bejelentették, hogy az aradmegyei Bokszeg községben kilenc újabb tifuszmebetegedés történt. Miután a betegség járványszerűen lépett fel, dr. Bradean Athamaz megyei főorvos elrendelte, hogy azokat a házakat, amelyekben a tifuszbelegyeket ápolják, szigorúan izolálják és fertőtlenítsék.

Naponta újabb műtárgyak láthatók a Képző- és Iparművészeti Szalon állandó kiállításán. Megtekinthetők délelőtt 10-től 1-ig délután 3-tól 7-ig a kulturpalotá kistermében.

Árdrágítások. Az aradi törvényszéken működő árolenőrző bizottság ma Martics és Pacur aradi szabócég ügyét tárgyalta. A céget még a koronabeváltás előtt jelentették fel árdrágításért. Winternitz Jenőt maga Pavelianu táblabíró jelentette fel, mert szöveget drágáknak találta. Winternitz a mai tárgyaláson bejelentette a bizottságnak, hogy bemutatott számláival igazolni tudja, hogy csak a rendes és megengedett kereskedői hasznot számítja fel. A bizottság a két ügyben a döntést elhalasztotta.

Körösladányi mester suggestiók estélyét február hó 12-13, szombaton és vasárnap tartja a Kulturpalotá jól fűtött nagytermében. Jegyek elővételben Blochnál.

Megszüntették a Simplont. Páris-nem működhetik együtt Venizelossal. Ezért az athéni lapok, hogy Görögországot ebből a kellemetlen helyzetből kivezessék, azt javasolták Konstantinnak, hogy mondjon le a trónörökös javára. A Temps szintén azon a véleményen van, hogy a konferencián csupán Venizelos képviselheti méltóan Görögországot. A német kormány szintén elfogadta a meghívást a konferenciára, de csak ama feltétellel, ha részt vehet a tárgyalásokban és módot adnak neki arra, hogy ellenjavaslatát részletezze, mert ha csak arról van szó, hogy a feltett kérdésekre igennel, vagy nemmel válaszoljon, ez esetben a konferencián részvenni nem ohiát.

Adókievéssek. A III. osztályú kereseti adót kivető bizottság ma a venizelosi várossal tárgyalta az adókievéssek ügyét. Az érdekesebb adókievéssek a következők: Weisz Adolf 400 lei, Palkovics kevesebb, mint 1300 házasságot kötött. András 600 lei, Leipnicker és Kohn 2000 lei, Kánya Géza 800 lei, Kádár Ferenc 500 lei, Sasmatom 1000 lei, Lengyel Géza 500 lei, Szabó Albert 1500 lei, Berta Testvérek 300 lei, Pazár Sándorné 300 lei, Schönberger és Hacker Testvérek 1000 lei, Domány Ignác 1000 lei, Szalkai Arminné 400 lei.

A Siguranta felhívja a kérvényezőket, hogy a kérvényeiken lévő bélyegeket ne írják át, mert ellentétben a régi szokással a Siguranta, lktató-hivatal még használja a régi bélyegeket.

Ujabb felhívás az adózó közönséghez. Istmetelve felhivatnak mind a vonatkozó vállomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vállomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani. Arad, 1921. február hó 9-én. Városi adóhivatal főnöke. Sztoika.

Megjelent a „Hadigazdák halálában”. Kapható a rikkancsoknál, ára 5 lei.

Aki az anyósát a huszárkaszárnyában keresi. Katranic László belépődött a 14. huszárezred laktanyájába azzal a kifogással, hogy jóvendőbeli anyósát keresi. A tiszt elkereszték a táját álkulccsal felnyitotta és az ott lévő ezüstnemeűeket és abroszokat összeszedte. Mikor éppen távozni akart, elfogták. A nyomozást a Delesán-csoport Scherer Árpád detektívje végzi, aki a terhelte álkisérte az ügyészség fogházába.

Bonyodalmak labirintusa. (A londoni konferencia.) BUCURESTI. A londoni konferenciát, amely hivatta van a keleti problémák megoldására, március hó elején nyitják meg. A német kormányt értesítették, hogy küldje el megbízottait a konferenciára. Mustafa Kemal pasa közölte a szövetségeseikkel, hogy Törökországot csak ő képviselheti a konferencián, mert nem a konstantinápolyi kormány, hanem az Angorában székelő kemalista kormány tekintendő legitím kormánynak. Ebben a kérdésben Angora és Konstantinápoly kormányai között tárgyalások vannak folyamatban. De egyéb kom- plikációk is felmerültek a londoni konferencia alkalmából. Görögország ugyanis, amelyet szintén meghívtak a konferenciára, igen kinos helyzetbe került Rhallys lemondása folytán. Szüksége volna most Görögországnak arra, hogy a konferencián érdekeit egy kiváló diplomata képviselje. Mint hogy pedig Rhallys nem diploma- ta, ismét Venizelos került előtérbe. Konstantin király azonban

nem működhetik együtt Venizelossal. Ezért az athéni lapok, hogy Görögországot ebből a kellemetlen helyzetből kivezessék, azt javasolták Konstantinnak, hogy mondjon le a trónörökös javára. A Temps szintén azon a véleményen van, hogy a konferencián csupán Venizelos képviselheti méltóan Görögországot. A német kormány szintén elfogadta a meghívást a konferenciára, de csak ama feltétellel, ha részt vehet a tárgyalásokban és módot adnak neki arra, hogy ellenjavaslatát részletezze, mert ha csak arról van szó, hogy a feltett kérdésekre igennel, vagy nemmel válaszoljon, ez esetben a konferencián részvenni nem ohiát.

PARIS. A keleti kérdés tárgyalása Londonban február 21-től 28-ig lesz. A görög kormány elfogadta a konferenciára való meghívást. Németország delegáltjai állítólag Simons és Fehrenbach lesznek.

BERLIN. Simons külügyminiszter elnöklésével értekezlet volt, amelyen megvitaták Németország ama ellenjavaslatait, amelyek a párisi konferenciának a kártalanításra vonatkozó határozataival szemben Londonban elő fognak terjeszteni.

Tizenhárom éves hegedűfenémén. BUDAPEST. A Zeneakadémian nemrégiben Paganini első hangversenyének előadásával egy Nagy János nevű tizenhárom éves szabaddai kisfiu, mint új hegedű fenémén mutatkozott be. Három és fél éves korában egy cigányfiútól kezdett hegedűlni tanulni és később önállóan folytatta tanulmányait. — Kilenc éves korában Szabadda városa egy krémnal hegedűt ajándékozott neki s a hangversenyen is ezen a hegedűn játszott. A kommunizmus alatt Budapestre került, de ott rossz dolga volt, mert nem engedték tanulni. A véletlen a Zeneakadémiára vezette, ahol Kemeny Rezső tanár felfedezte. Kemeny óriási karriért jósol a fiúnak, hogy nem lehet hasonlítani egy csodagyerekhez sem Temperamentuma teljesen egyenli a vakmerőségre, amellyel a legnehezebb feladatokat megoldja, egyenesen csodálatos. Remek technikáján kívül igazi művész lélek van benne. Természetes azonban, hogy további kiképzése még gondos vezetést igényel.

Incidens egy cukrászdában. Tegnap az esti órákban az egyik aradi cukrászdában egy ideg ur udvarolt az egyik kiszolgáló kisasszonynak. Az egyik asztaltársaságból valaki megjegyzéseket tett. A szóbanforgó ur, aki nem tudott magyarul, tolmács segítségével felkérte a veszekedni kívánó asztaltársaságot, hogy ne beszéljenek róla. Mikor ismét felszólításra is eredménytelen maradt, az egyik legjobban méltatlankodó fiatalembert megfogta a gallériájánál és kidobta a cukrászda aiján.

Farsang Bécsben.

BÉCS. A papírpénz áradata egyre emelkedik és mindent magával ragad. A papírpénz zizegése másként hangzik, mint a régi Karneval herceg csörgősapkájának csilingelése, amely gyakran nemcsak utánozta az arany csengését, hanem helyettesítette is. Most valami egész különös dolog történik azoknak, a farsangi tolongása körül, akik a báliüvegbe igyekeztek és tudatukban bizonyára élt az aggodalom, hogy azok, akik többen vannak, mint ők, megmentésükre nemcsak a papírrongyba kapaszkodnak, hanem egyszer el is fogják veszíteni türelmüket, talán éppen akkor, amikor a mulatozás és a szórakozás örülete a felülbontást elérte. Talán ez az oka annak, hogy a báliüvegben most nem szellemeskedtek az emberek, hanem banalitásokat mondtak egymásnak. A mostani bécsi Karneval egészen más lett, mint régen volt. A dominó most már hiányzott a redutból. Ha egy hölgy a régi boldog idő maskarájában jelent meg, amely nem diszít, csak eltakar, nem is figyelték rá, mert ősidai hatott. Küek volt kedve az álarcba bújni, hogy megismerje, amikor mellette szemtelenül közszemlére helyezték szépségüket a hölgyek, akik egész plasztikus mivoltukban nem tartottak attól, hogy mással cserélik őket össze. Az 1921. év redutdivatja a hölgyek részére a hus kiállítás, ahol pedig ilyen nincs, ott a bepuderezett lábszárak divatja volt. Miként a vadaknál, a mi hölgyeink sem viseltek a felső testükön egyebet, mint néhány szalagot és ékszer. Ellenben annál jobban takarták be az arcukat és a hajukat. A redutbálokban a rokokó-paróka divatja uralkodott, de a paróka nem mindig fehér. Miután a férfiaknak a vörös haj nagyon tetszik, a hölgyek nagyrésze az álarcos bálokban tűzvörös hajdíszlét vett fel. Emellett különböző paszteliszínű hajakat is lehetett látni. Az arcot azonban nem takarták el oly gonddal, mint a haját. Manapság nem lehetett látni oly álarcos hölgyet, aki fátyollal takarta le az arcát. — A száj és az áll teljesen szabad és minden jel arra vall, hogy a hölgyeknek egyáltalán nincs szándékukban, hogy a férfiakat talány elé állítsák.

Sokkal különösebbek voltak a férfiak. Hol voltak most a zsakeses s zakós fiatal emberek? Manapság mindenkiért frakkban kellett megjelenni a bálon s akinek nem volt frakkja, az legfeljebb a karzatról nézhette a teremben kavargó tömeget. És miről beszélgettek a báli vendégek? Talán még egy opera premierjéről folyó diskurzus, ma már a valutakurzusokról vitáztak. Ha egy hölgy nem ismerte a partnerét, akkor a valutakurzus-diskurzussal igyekezett egy bankdirektor rég elhagyott ismeretségét megkötni. De az ilyen ismerettség könnyen megjárhathja a hölgyt. Minden egyetemi tanárság, sőt minden művész is ismeri a valutapiac műszavait. Ismeri a devizákat, sőt a börzétipeket is, még ha nem is rendelkezik anyagiakkal, hogy spekuláljon. A páholyokban és a zsáfolásig megtelt étteremben folyt a pezsgő. De milyen pezsgő? Az édes özvegy, a legkedveltebb francia pezsgő és Champagne többi habzó borá még nem vonult be a bécsi báliüvegbe. De a közönség legnagyobb része, amely már az ezüst nyaku üveg láttára is megittasodik, nem is tudja, mi az igazi pezsgő s megelégedett azzal a büszkeséggel, hogy nagy pezsgőcechet csináljon, még ha az inye nem ismeri meg a várt csodát a festett, édesített és alkohollal kevert szórvadivittól. Egyébként a nem Franciaországból eredő pezsgők között is van józsi. A pezsgők azonban elérik a főcéljukat, hogy mámorba ringassák az élvezőt.

A hajnali órákban nem volt tanácsos

józan tóvel a redut termében csatangolni, mert a bor és a nő, akik az itteni hangulat legpregnánsab kifejezői voltak, könnyen megváltoztatták a régi közmondást, hogy bolond az, aki nem szereti őket.

Kétszobás nyári lakás — 40000 korona.

A béke boldog idejében is rengeteg összeget kellett fizetni azoknak lakásért, akik a nyarat a Balaton mellett töltötték. Most, hogy Magyarországon a korona alacsony kurzusba következében minden horribilis mértékben megrágnit, a Balaton melléki háztulajdonosok szintén emelték a nyári szezonbéréket. Budapesti tudósítónk arról értesít, hogy több budapesti ombor-már most igyekeznek biztosítani a nyári szünidőre a Balaton mellett lakást s a háztulajdonosok egy-egy kétszobás nyári lakásért a szezonra nem kevesebb, mint 40.000 korona bért kérnek.

Figyelmeztetés!

Vidéki előfizetőink között még mindig sokan vannak, akik az „Aradi Közlöny”-re való előfizetési hátralékokat — dacára többszöri felszólításunknak — nem küldték be. Ezúttal ismételtlen kérjük, hogy úgy a hátralékokat, mint a folyótóltagos előfizetést HALADÉKTALANUL postautalványon beküldeni szíveskedjenek, mert ezután csak annak küldünk lapot, akinek laptartozása nincsen. Aki pedig a hátralékokat SÜRGŐSEN ki nem egyenlíti, peresítjük.

AZ „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatala.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat február 9. Dollár 14.25, leu 19, márka 23. — Bucuresti, február 9. Dollár 73, márka 1.22 és fél. — Arad és Timisoara (Temesvár), február 10. Dollár 72—72.5, márka 1.22 és fél. Budapest, február 9. Leu 717—722, dollár 541, rubel 230, dinár 144. Bécs, február 9. Márka 1170, leu 920, lira 2510, francia frank 4900, svájci frank 11300, dollár 695, rubel 320, szokol 890, angol font 2700, dinár 1875, magyar bankjegy 127.5, lengyel márka 87.5. Zürich, február 9. Berlin 1030, Newyork 616, Milano 2250, Prága 790, Budapest 115, Bécs 160, London 2401, Páris 4430, Zágráb 460, Bucuresti 850, Varsó 80, osztrák lebeljegyzett korona 110.

— Franolák szállodavásárlása.

Budapestnek sajátos bankalapításai között volt a Magyar Tisztviselők Takarékpénztára, amely nem tisztviselőkölességekkel foglalkozott, hanem szállodákat vásárolt. Így a takarékpénztár tulajdonába került a Keleti pályaudvar környékén levő 8 nagy szálloda, az Imperial, a Baross és a Központi-szálló. Most Budapestről azt jelentik, hogy a három szállót egy francia pénzcsoport megvásárolta 4 millió líráért, ami magyar pénztárban 70—80 millió koronának felel

meg. Érdekes, hogy a bank egész alaptőkéje mindössze 10 millió korona.

— A petroleum monopolizálása

Bucurost. A kormány törvényjavaslatot dolgozott ki a petroleum termék monopolizálásáról. A törvényjavaslat szerint az állam tulajdonába veszi a petroleum szétosztásának jogát az ország területén belül, amely jogot hármine osztendői időtartamra, egy román tőkével alakult román társaságnak át is engedheti. A monopolium törvényjavaslatát hosszas vitatkozás után a múlt ülésbeli képviselőház már nagyrészt elfogadta és annak teljes letárgyalása a jelenlegi ülésszak alatt fog megtörténni.

A kávéházi és vendéglői árak.

Az aradi vendéglősök és kávéosok küldöttsége ma délelőtti tisztelettel dr. Robu János polgármesternél és bejelentette, hogy a döntőbíróóság a pineérek bérmozgalma ügyében döntést hozott. Bejelentette a küldöttség azt is, hogy mivel a döntés szerint a pineérek percentuális jövedelme nagyobb, kénytelenek felemelni a kávéházi és a vendéglői árakat. A polgármester azt válaszolta, hogy revízió alá fogja venni a nyersanyagok árát és amennyiben az árakban a legutóbbi ármegállapítás óta változás történt, aszerint fogja megállapítani a kávéházi és vendéglői árakat. A magunk részéről csak azt jegyezzük meg, hogy főként a kávéházi árak, elsősorban a kávéárának felemelése egyáltalán nem indokolt, még pedig azért, mert az utóbbi időben a eukor ára tetemesen csökkent.

MOZI.

* A mozgóképszínházak műsora. Február 10-én az Apollóban: Vissza a fegyházba! Társadalmi dráma. — Az Urániában: James Morrison kalandja. Társadalmi dráma.

* A színház iroda hírei. A két délutáni magyar színelőadás híre város-szerre általános örömet okozott. A színház pénztáránál olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg a két előadás iránt, hogy az előjelekből ítélve, úgy az Ördög-öt, mint az Aranyméretet zsúfolt ház előtt mutatják be. Szombaton délután mérsékelt és vasárnap délután a rendes esti helyérek érvényesek.

* Olaf Föns — az Apollóban. A holdon elegáns és kiváló dán mozi-színház látni viszont az Apollóban. Az évek nyomai rajta is meglátszanak, de amennyit vesztett fiatalágából, annyival legalább tökéletesedett és kristályosodott művészet. A lelketlen nagyvárnyás, a hideg számítás ép oly kifejező a játékában, mint a lelki összeomlás, a magáramaradás szörnyű kétségbeesése. Valamikor ő tagadta meg az apját s most léle fordul el gyefneke, mikor megtudja, hogy apja a börtönből menekült. Nincs más út a számára, csak egy: vissza a börtönbe! Az érzéshulámzásnak s széles skálája hamisítatlanul csendül meg Olaf Föns mestéri játékában. Partneret is mind kiváló mozi színészek. A film rendezése elsőrangú nívón áll, oly szép és művészi. Az Apolló még három napig tartja műsorán ezt a kiváló filmet.

James Morrison kalandja. (Fegyencdráma — az Urániában.) A konvencionális bűnügyi filmtől szinte szembeötölően elütő fegyencdrámát mutat be az Uránia. Nem az írói fantázia lehetetlen szárnyalása, hanem maga az eleven élet az emberi gyarlóság a mozgató rugója ennek az idegizgatóan kiépített drámanak. James Morrison memókölt ellenségei koholt vádakkal a kényszermunkában robotolás és a társadalomból száműzött fegyencék közé juttatják. Az előkelő, nagytudású ember közönséges fegyenc akivel testet s lelkét is rabszolgamunkát végezletnek. De James Morrison nem adja fel az élethez való jogát és izgatmas menekülése, üldözése árán megszabadul a szigetéről, ahová deportálták és most már ő sujt le az igazság vas-öklevet gaz ellenségeire. A meghalóan szép és idegizgatóan érdekes filmet még két napig tartja műsorán az Uránia.

Szélhámosság

a leragasztott bankjegyekkel.

A legutóbbi időben a Banca Generala által kibocsátott leragasztott germán bankjegyekkel sok csalás és visszaélés történik. Egyes spekulánsok az 5 leies bankjegyeket ketté szakítják s a hiányzó részt 50 banis bankjegyekkel pótolják, amelyeknek nagysága egyenlő az 5 leies bankjegyökével. A két bankjegyet leragasztják papírral, a nyomás ezáltal alig látszik és a semmit sem sejtő ember csak utólag veszi észre a csalást. Aradon is számos ilyen bankjegy van forgalomban. Erre a legújabb szélhámosságra felhívjuk a hatóságok figyelmét.

Hercegek és soffőrök

A német arisztokrácia körében a demokratizálódás gyors iramban halad. Azután, hogy az öngyilkossá lett Joachim főherceg özvegye férjének egyik soffőrijéhez ment férjhez, most egyremásra történnek morgantikus házasságok. Az excsászár fia, August Wilhelm elvált feleségétől és nőül vette egy Mayer nevű egyszerű polgár leányát. Igen nagy szenzációt keltett Sarolta Reuss-hercegnő házassága, aki egy Schmidt Róbert nevű hivatalnokhoz ment nőül. A hercegnő 54 éves, férje pedig 28 éves. A nagy korkülönbség dacára kötött házasságnak az adja a magyarázatát, hogy a hercegnő Németország egyik leggazdagabb asszonya.

A szerkesztésért
KÁROLY JÓZSEF
telel.

TÜZIFAI

Waggon teteleken ölenként és aprítva házhoz szállítva a legolcsóbb árban szállít a uyanott saját gyártmányú kész hordók, szőlőkarók, dongala és faszen is kapható:

M. WIESER

fatermelő és faterkesztő. Megrendelés eszközölhető az Ovár-téri tetelepen, az ujaradi hidhoz vezető uton. 465

Omyonokat, Tábla-veget, Lámpacsöveket,
üvegáru, lámpáru, előnyösen szállít:
Arminio Kohn s Fratele
Kohn Armin és Fivéro
üvegterkesztés 604
Arad, Str. Bucur (Eötvös-utca) 11. szám.

Apró hirdetések

Levelezés.

„FÜGGETLEN” jellegének levele van a kiadóban. 556

INTELLIGENS, szerény, szép urihölgy támogató barátja lenne komoly fiatalember. Leveleket „Diszkréción” jellegre Wallinger hirdető) Lázár-utca továbbít. 10448

Alkalmazás.

NÉGY KÖZEPISKOLÁT végzett jó írási fiatalember gyakornokul azonnal felvételt. Ajánlatok „Kezdő” jellegre a kiadóba intézendők. 2000

Vétel és eladás.

ELADÓ egy pár új, íhár kulcsos lószerszám, egy parasztkocsi és egy vadász-kocsi allg használt, igen jutányos áron. Értekezni Bulev. Regele Ferdinánd (Boros Béni-tér) 18. 549

FABRICA DE UELIURI DIN ARAD. Alexandru Lengyel si Fii (Aradi-Olajmalom, Lengyel Sándor és Fiai) Bulev. Regele Ferdinánd I. (Boros Béni-tér) 22. Telefon 135. Ajánl napi áron destillált és raffinált gépolajat, vulcán olajat, gőz és motorhengerolajat, autóolajat, autó és nehéz benzint, tövotte zsirt, sárga és fekete kocsikenőcsöt, tőkmag, napraforgó és repceolajat, olajpogácsákat. 10641

KÉT-HÁROM VAGGON vereshagyma megvételre kerestetik. Cim: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10448

BUTOR. Ebéd és hálószobák olcsó árban kaphatók Wlegenföld butorraktár. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 4836

BIZOMÁNYBA veszek régi és modern porcellánokat, festményeket, ékszert. Alkandó kiállítás „Salon Artistique”. Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 21. 10621

Ingatlan.

ELADÓ Perényi-utca 14. számú hat szobás modern magánház parkirozott udvarral, gyümölcsös kerttel, hat lóra való istállóval, kocsiszinnel, majorság udvarral, sertés állal, stb. A ház tartozékaival együtt eladás esetén április 1-én elfoglalható. 546

ORCZY-UTCA 19. számú, 8 lakásból álló ház 30.000 lei készpénzfizetés mellett 58.000 leiért sürgősen eladó. 551

BORONA-UTCA 46. számú sarokház üzlettel és üzletberendezéssel előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóban. 553

KAPA-UTCA 37a) számú magánház jutányos árban eladó. Bővebbet ugyanott. 554

KÖZVETLEN a város mellett ujonnan épült tanya felszereléssel és 25 hold földdel, vetéssel együtt eladó. Bővebbet a kiadóban. 550

Üzletek.

ELADÓ Fehér-féle éjjeli mulató Három veréb-utca 1. 509

Egy kéthektoliteres pálnkafőző-üst,

továbbá egy könnyű hajtkócsi elsőrendű Kőber gyártmány, eladó. Cim: Lázár Vilmos-utca 3., hártalajdonos. 10448

Kereskedők figyelmébe

Nagy harisnya raktár valamint nagy rövidáru raktár szolid kiszolgálás mellett.

Alexandru Krammer
Str. Motlanu (Forray-u.) 3.

Belvárosban

szép berendezésű üzlet, mely bárkinek biztos megélhetést nyújt, betegség miatt azonnal eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 10448

Banca populara ca asociatiune din Pecica. — A „Pécskal népbank mint szövetség”

CONVOCARE.

„Banca Populara Ca Asociatiune din Pecica” i-si va tine a

IV-a adunare generata din ciclul al IV-lea de cinci ani.

in localitatea asociatiunii la 21. Februarie 1921. dim. la 8 ore, la carea membrii prin aceasta sunt invitati.

Se publica: 1. In decursul anului 1920. 3 actii, a unui membru vechiu, sa-u transcrip pe un membru vechiu. 2. Conform statutelor, sa-u sters 5 membri cu 12 actii, carora li-l sa estradat suma de 499 Lei. 3. De prezent asociatiunea are 505 membri cu 2097 actii.

Obiectele adunari:

1. Deschiderea adunari generale si designarea unui notar si alor 2 autenticatori ai protocolului. 2. Raportul de pe anul 1920. al directiunii si al comitetului de supraveghere de pe anul 1920. precum si cetirea si aprobarea bilantului, de pe anul 1920. 3. Darea absolutiunii de sectiune si comitetului de supraveghere. 4. Stabilirea venitului si a dividendei. 5. Pertractarea propunerilor inaintate conform statutelor. 6. Alegerea cassiului pe 3 ani.

Activa.

1920. Contul bilanti

Pasiva.

Cassa in numarar — Pénztár számla	9681,87	Fond de rezervă — Tartalék alap sz.	6162,02
Depuneri in cassa de pas.	3081,28	Capital sap. (2097 actii) — Üzletre sz. tőke számla	108909,25
Tőke elhelyezési b. számla	3081,28	Profitul net din 1920. — 1920. évi tiszta nyereség	3086,36
Imprumuturi cu cambii — Váltó kölcsön számla	106244,54		
	118957,60		118957,60

Esita.

1920. Contul profit si pierderi

Intrate.

Spese — Költség számla	4714,50	Interese dela imprum — Kamat számla	7480,54
Profit net din 1920. — 1920. évi tiszta nyereség	3936,33	Interzineri si provizie — Jutalék számla	1220,30
	8700,84		8700,84

Pecica, la 31. Decembrie 1920.

Directiunea: Aroadié Ponta, m. p. cassar.

Dr. Lazar Ghebeles, m. p., Ioan Popescu, m. p., Remus Junoan, m. p., Ioan Emandi, m. p., Ioan Cholemen, m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere, am ezaminat conturile prezente si le-am aflat in deplină consonantă cu registrele institutiunii.

Jelen zárszámadások, valamint az összes üzletkönyvek és értékek általunk megvizsgáltattak, helyeseknek és rendben levőknek találtattak. 548

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő-bizottság:

Pet o Russu, m. p., dr. Aurel Novac, m. p., Traila Terotean, m. p.

Legolesobb bevásárlási forrás!

Schön si Messer

Rövid, szövött és norinbergi keroszkóse 308

Arad, Boezkó-utca 1. (zsido templommal szemben.)

Zsirosszóda kapható

IRITZ festéküzletében

Lázár Vilmos-utca. 10448

HORNIMAN
Tea és Cacao

előkelő körök kedvence. —: Kapható az összes gyarmatáru kis és nagykereskedésekben. —: Vezérképviselőt:

Herzog Ottó és Alfréd
BUCUREST, Calea Vacaresti No. 4.

E K É K E T,

KUKORICAVETŐGÉPEKET, EXSTIRPATOROKAT, stb.
DRÓTSZEGEKET, KASZÁKAT, LÁNCOKAT, SZÖLLŐ-PERMETEZŐKET, stb.

RÉZGÁLICOT, KÉNPORT, GUMMITÖMLŐKET, stb.
MINDENNEMŰ MŰSZAKI CIKKEKET, GÉPOLAJOKAT, stb.
raktárról azonnal szállít nagyban és kicsinyben az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya

SIBIU (Nagyszében), Salzgasse 22., valamint annak fiókja: Segesvár, Baiergasse 47. és főlerakata: **Hann és Társa** R.-T. Cluj (Kolozsvár), Heltai-u. 3. 194

Tavaszi buza vetőmag

és 2 kétsoros

sörárpa vetőmag kapható.

Cim: 501

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület.

Horganyzott vaslemez, vörösrézlemez

logolesobb árakon azonnal átvehető bármilyen mennyiségben.

Vörös és sárgarézcsövek, rudak, lemezek, huzalok.

Vascsövek, acélsövek, (forr-csővek).

On, ólom, csapágyfém, horgany, antimon, bronz stb. eredeti tömbökben.

Klingerit, asbest, fiber tömitések.

Rőzgálic, Vermorel-fecskendő, raffia, (majunka) nagy tételekben. 550

I. NACHT

fém, vas- és műszaki nagykereskedő, Fa-utca 1. sz. (LENGYEL-olajmalom ház.)

Regatul Romania Judecatoria de oca Arad, sectiacarti imunduare.

Nr. 264—1921. c. f.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

Bogárosi Takarékpénztár R.-T. végrehajtónak Hoffer Józsefné szül. Vangyel Irén végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 6500 korona tökekövetelés és járulékaik behajtása végett az aradi írásbírószág területén levő, Aradon fekvő s az aradi 6020. sz. líklyben A + 2. sor 311a) hrsz. a felvett Orczy-utca 25. szám a házának Hoffer Józsefné szül. Vangyel Irén nevében álló 2/3-ed hányadára 1055 Lei, 75 bani kiküldtásti ár mellett elrendelte.

Az árverést 1921. évi április hó 20-ik napján délután 3 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, 44. számú ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kiküldtásti ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelmi szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kiküldtásti ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldtéstől letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldtéstnek átadni és az árverési feltételekkel aláírni (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908. XI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kiküldtásti árnál magasabb ígérelet tett, ha többet ígért senki sem akar, köteles nyomban a kiküldtásti ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XII. 25. §.) 547

Arad, 1921. évi január hó 22. napján. írásbíró. Dr. Szék, s. k.

Makói fajhagymát

szállitok juttatásokban, franco román-jugoszláv határátmenet, táralomás.

kiviteli engedélyért szavatolok.

Mandl Zsigmond,

BELGRÁD, postafiók 104. Sürgősen: Mandl postafiók Belgrád